

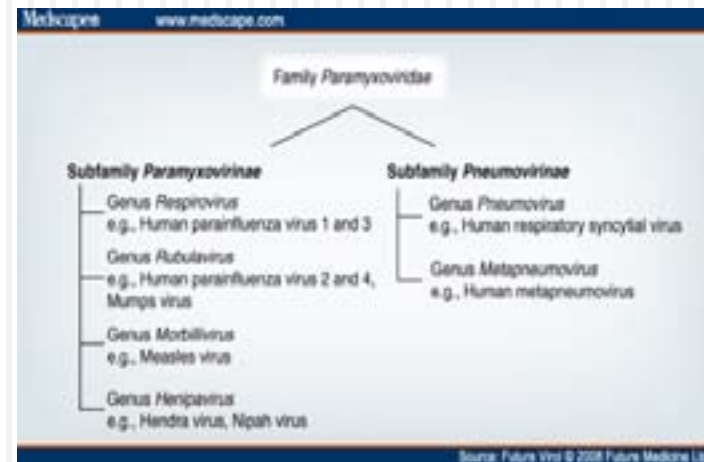
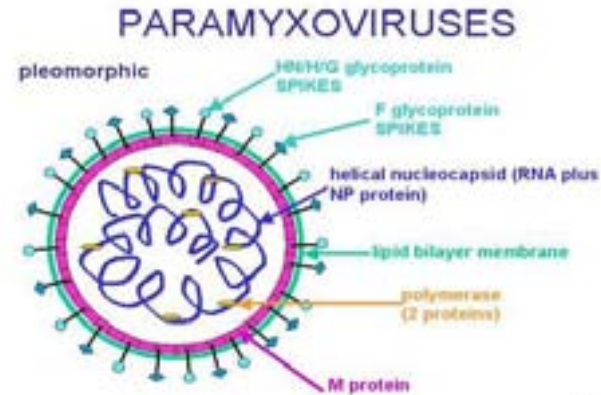
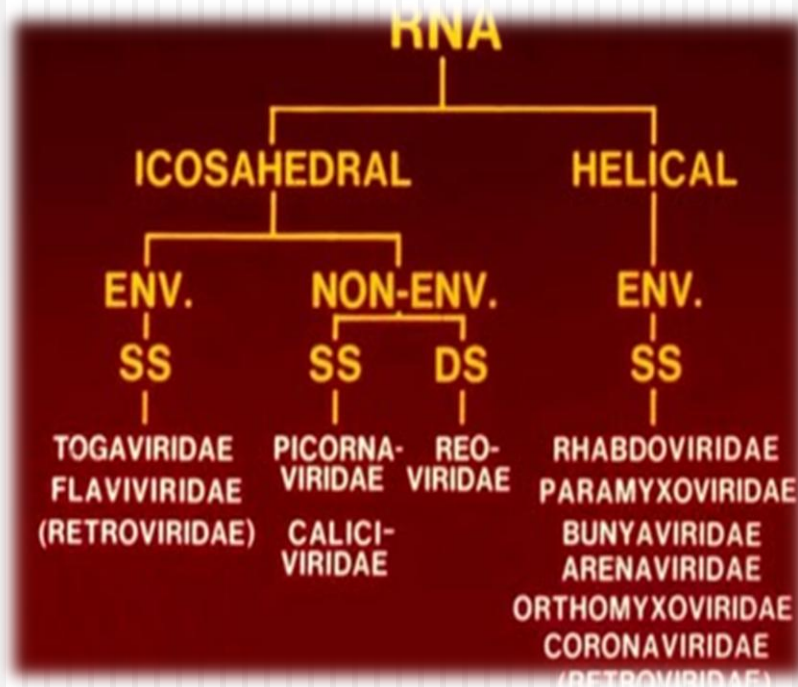

ΙΛΑΡΑ - ΠΑΡΩΤΙΤΙΔΑ - ΕΡΥΘΡΑ ΡΑΡΝΟ-ΙΟΣ

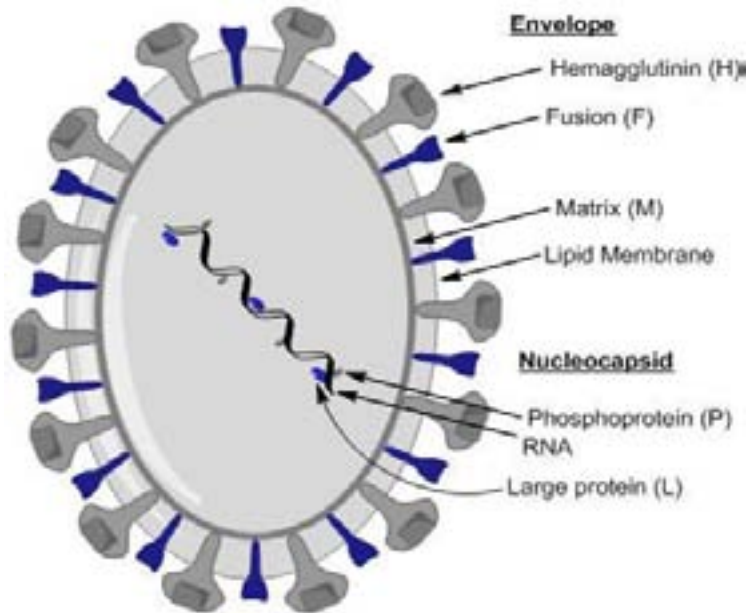
Καλλέργη Κωνσταντίνα

Μετεκπαιδευτικά μαθήματα ΕΜΕ 2009-2011

Ιλαρά (measles) - Παρωτίτιδα (mumps)

Ιός ιλαράς - Δομή

- Βίριο πλειόμορφο
- Διάμετρος 120-250nm
- **H** → σύνδεση με υποδοχείς
- **F** → σύντηξη μεμβρανών
- **M** → ωρίμανση βιρίου
- **N** → προστασία RNA
- **L** και **P** → σύμπλεγμα μεταγραφής

Ιός ιλαράς - Υποδοχείς

Μόριο CD46

- Ευρίσκεται στα περισσότερα κύτταρα
- Προάγει την είσοδο του ιού του εμβολίου και ορισμένων άγριων ιών στο κύτταρο

SLAM* CDw150

- Ευρίσκεται σε
Λεμφοκύτταρα
Δενδριτικά μακροφάγα
Ενεργοποιημένα μονοκύτταρα
- Εμβολιοιοί και άγρια στελέχη τον χρησιμοποιούν για την είσοδό τους στο κύτταρο

* SLAM signaling lymphocyte activation molecule

Ιλαρά -επιδημιολογία

Πριν το εμβόλιο

- Επιδημίες κάθε 2-5 χρόνια
- Διάρκεια 3-4 μήνες
- >90% των παιδιών ως 10 ετών ανοσία λόγω φυσικής λοίμωξης
- Ισόβια ανοσία μετά τη λοίμωξη
- Υποσιτιζόμενα παιδιά τρίτου κόσμου → σοβαρή λοίμωξη

Μετά το εμβόλιο

Χώρες με ↑ επίπεδα εμβολιασμού

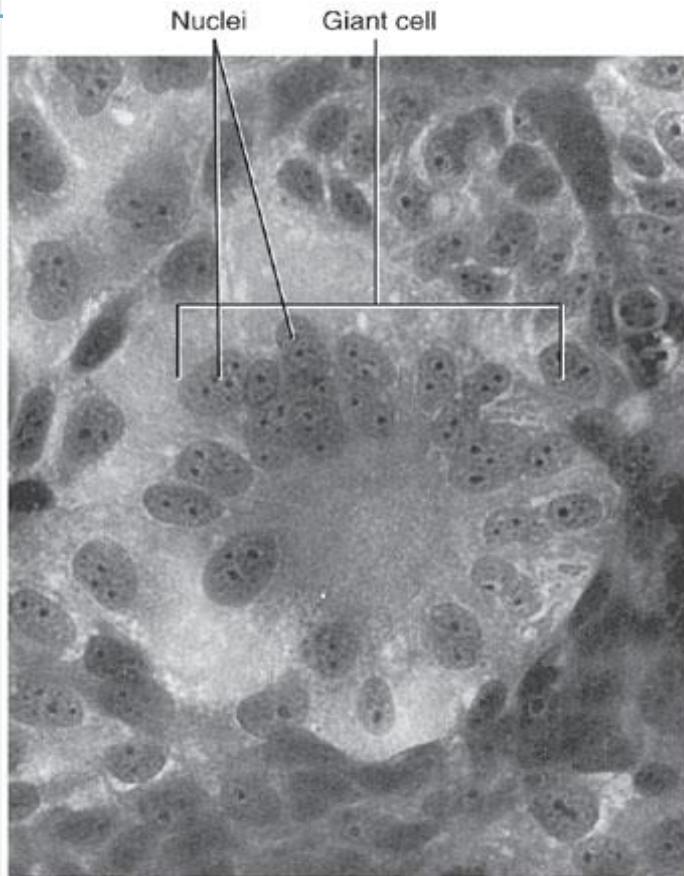
- ↑ χρόνου μεταξύ των επιδημιών
- Δραματική ελάττωση στην επίπτωση της νόσου
- Η ηλικία προσβολής εξαρτάται από το επίπεδο ανοσίας που παρέχει το εμβόλιο

Ιλαρά - Παθογένεια

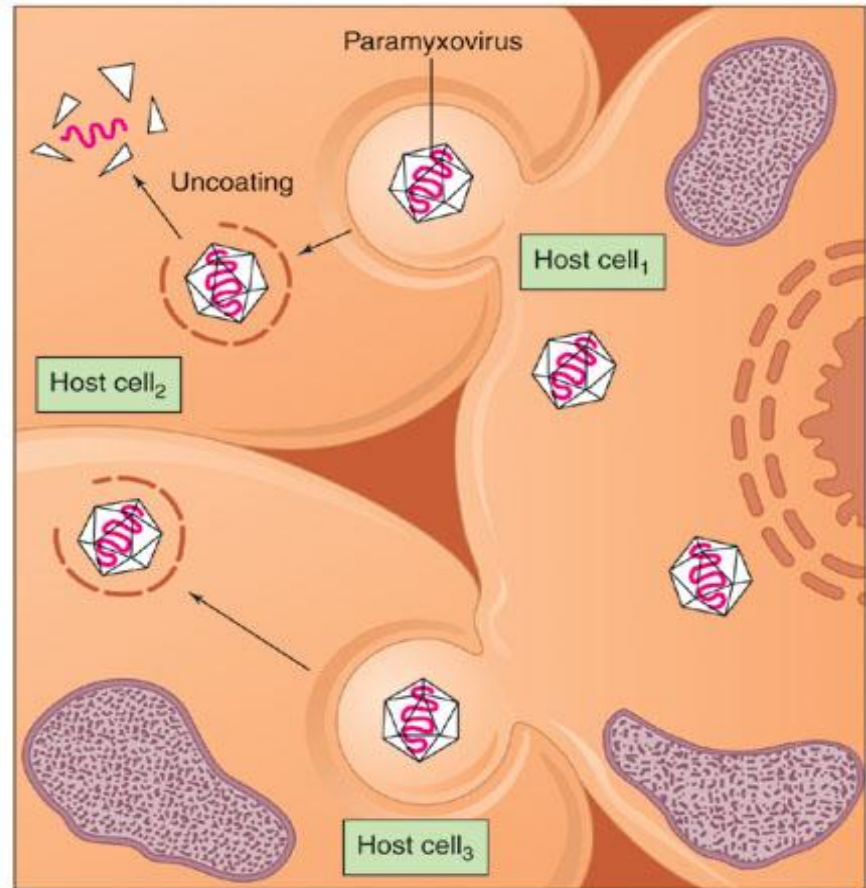
- Επιθηλιακά κύτταρα αναπνευστικού → πολλαπλασιασμός
- Διασπορά στους λεμφαδένες (SLAM) → γιγαντοκύτταρα
- Ιαιμία → προσβολή πολλών οργάνων
(αναπνευστικό, ουροποιητικό, μικρά αγγεία, λεμφικό, ΚΝΣ) → πολ/μός σε επιθηλιακά, ενδοθηλιακά, μονοκύτταρα, μακροφάγα
- Peak ιαιμίας 10^η -14^η ημέρα → ανάπτυξη abs, εξάνθημα
(Τ- κύτταρα + μολυσμένα ενδοθηλιακά κύτταρα μικρών αγγείων)
- Η κυτταρική ανοσία
Υπεύθυνη για πολλά από τα συμπτώματα της ιλαράς
Ουσιώδης για τον έλεγχο της λοίμωξης

Ίλαρά - συγκύττια

Copyright © The McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

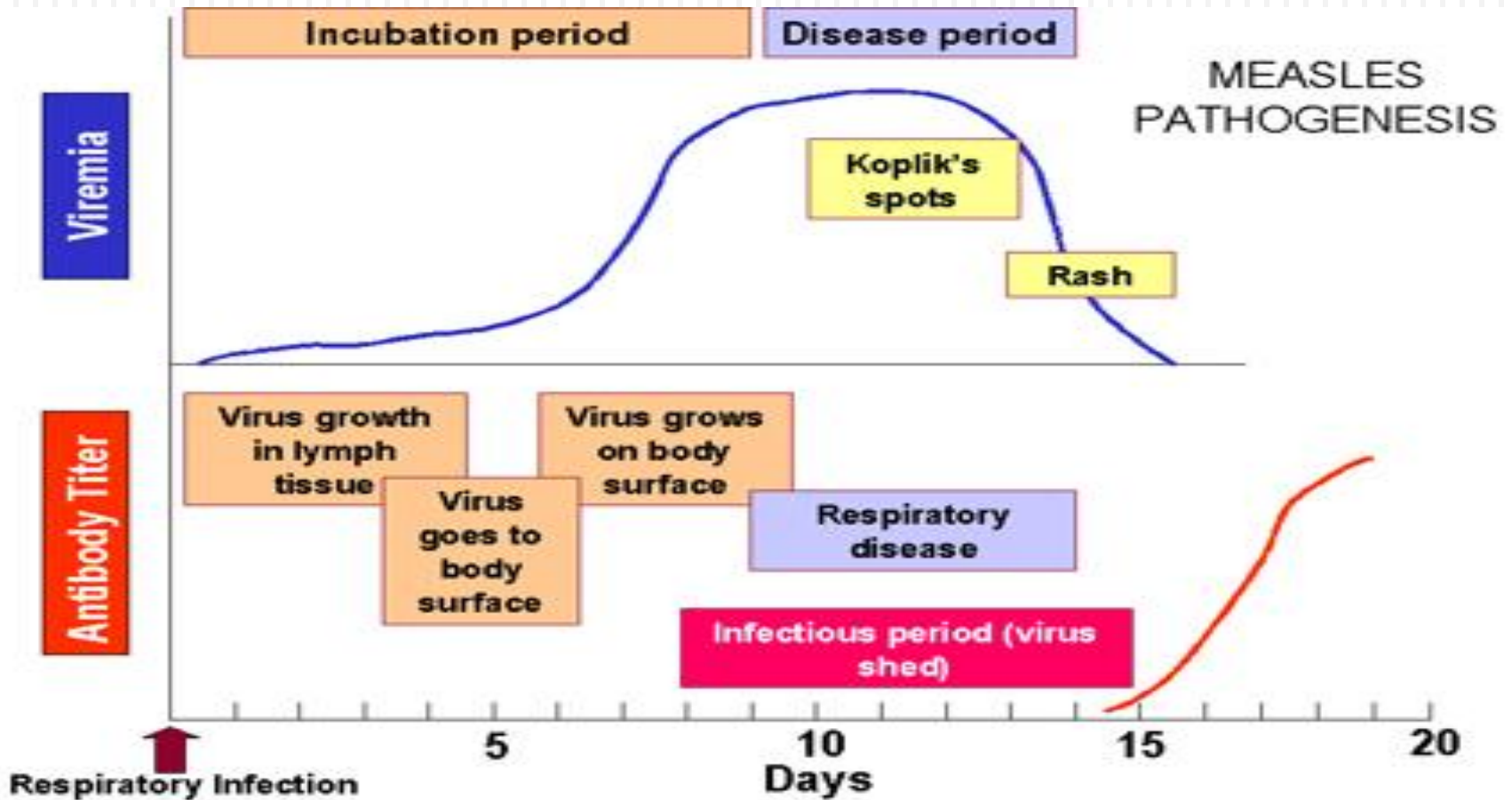

(a)

(b)

Ιλαρά - Παθογένεια

Ίλαρά - μετάδοση

- Σταγονίδια από τις εκκρίσεις του αναπνευστικού
- Εντονα μεταδοτικός ιός
Νοσεί το 99% των ευαίσθητων ατόμων
- Περίοδος μεγαλύτερης μεταδοτικότητας
4 ημέρες πριν και 4 μετά την εμφάνιση του εξανθήματος

Κλινική εικόνα τυπικής ιλαράς

Στάδιο	Χρόνος	Κλινικά χαρακτηριστικά
Επώαση	10-14 ημέρες	Ασυμπτωματικό
Πρόδρομο στάδιο	Επόμενες 3-4 ημέρες (Δευτεροπαθής ιαιμία)	Βήχας, ρινική καταρροή επιπεφυκίτις, πυρετός Κηλίδες Koplik
Εξανθηματικό στάδιο	2 εβδομάδες μετά την έκθεση	Εξάνθημα κηλιδοβλατιδώδες Φυγόκεντρη διασπορά Διάρκεια 5-7ημέρες → απολέπιση Απότομη λύση του πυρετού

Ίλαρά - Κλινική εικόνα

Τροποποιημένη ιλαρά (modified)

Ηπια πορεία κλασικής ιλαράς

- Παρατεταμένος χρόνος επώασης
- Παρόμοια πρόδρομα συμπτώματα μικρής διάρκειας
- Κηλίδες Koplik σπάνιες ή απουσιάζουν
- Μορφολογία και εξέλιξη του εξανθήματος παρόμοια

Σε άτομα με κάποιο βαθμό παθητικής ανοσίας στον ιό

- Βρέφη κάτω του έτους με μητρικά αντισώματα
- Ευαίσθητα άτομα που έλαβαν γ-σφαιρίνη μετά από έκθεση στον ιό

Ατυπη ιλαρά (atypical)

Σπάνια σήμερα

Εμβολιασμός με
αδρανοποιημένο ιό

έκθεση στον άγριο ιό

- Αιφνίδια έναρξη πυρετού
- Σοβαρές δερματικές βλάβες
- Πνευμονική συμμετοχή
- Σπάνιες κηλίδες Koplik
- Υψηλά επίπεδα αντισωμάτων

Αντίδραση υπερευαισθησίας
στον ιό της ιλαράς σε άτομα
με μερική ανοσία

- Το αδρανοποιημένο εμβόλιο δεν επάγει αντίσωμα έναντι της F πρωτεΐνης

Ιλαρά - Επιπλοκές

Αναπνευστικό

- ΟΜΩ 7-9%
- Λαρυγγοτραχειοβρογχίτιδα
- Πνευμονία 1-6%
Ιογενής
Βακτηριακή επιμόλυνση

ΚΝΣ

- Ανωμαλίες στο ΗΕΓ (50%)
- Μεταλοιμώδης
εγκεφαλομυελίτιδα (ADEM)
- Υποξεία σκληρυντική
πανεγκεφαλίτιδα (SSPE)

Ιλαρά - ADEM*

(μεταλοιμώδης εγκεφαλομυελίτιδα)

- 1/1000 -2000 περιπτώσεις
- Ηλικία > 2ετών
- 1-2 εβδομάδες μετά το εξάνθημα
- Πυρετός, υπνηλία, σπασμοί
- Θνητότητα 5-30%
- Απώτερες βλάβες στο 30% των επιζώντων
- Αυτοάνοση αντίδραση έναντι της βασικής πρωτεΐνης της μυελίνης → απομυελίνωση
- Ο ιός δεν ανιχνεύεται στο ΕΝΥ

*ADEM

acute disseminated encephalomyelitis

Υποξεία σκληρυντική πανεγκεφαλίτιδα(SSPE)

- 1/11.000 περιπτώσεις ιλαράς
- Παιδιά που νόσησαν <2 ετών
- Επώαση 7-10 χρόνια
- Διαταραχές προσωπικότητας
Προϊούσα κινητική και διανοητική
έκπτωση, μυοκλονίες, τύφλωση
- Πάντα θανατηφόρος
- Διάρκεια 1-3 χρόνια
- Παθογένεια περίπλοκη
Εμμένουσα λοίμωξη - βραδύς ιός
Ανικανότητα παραγωγής
λοιμογόνου ιού λόγω μεταλλαγών
στο mRNA της M πρωτεΐνης και
των F και H γλυκοπρωτεϊνών
- Στο ENY δεν ανιχνεύεται ο ιός
αλλά ιικά αντιγόνα ή το RNA
- Υψηλοί τίτλοι αντισωμάτων
ιλαράς στο ENY και στον ορό

Ίλαρά και ανοσοκαταστολή

Γιγαντοκυτταρική πνευμονία

- Σε ασθενείς με προβλήματα κυτταρικής ανοσίας
- Απουσία εξανθήματος
- Σε εμβολιασμό παιδιών με SCIS*
- Διάχυτη διάμεση πνευμονία με γιγαντοκύτταρα

*SCIS

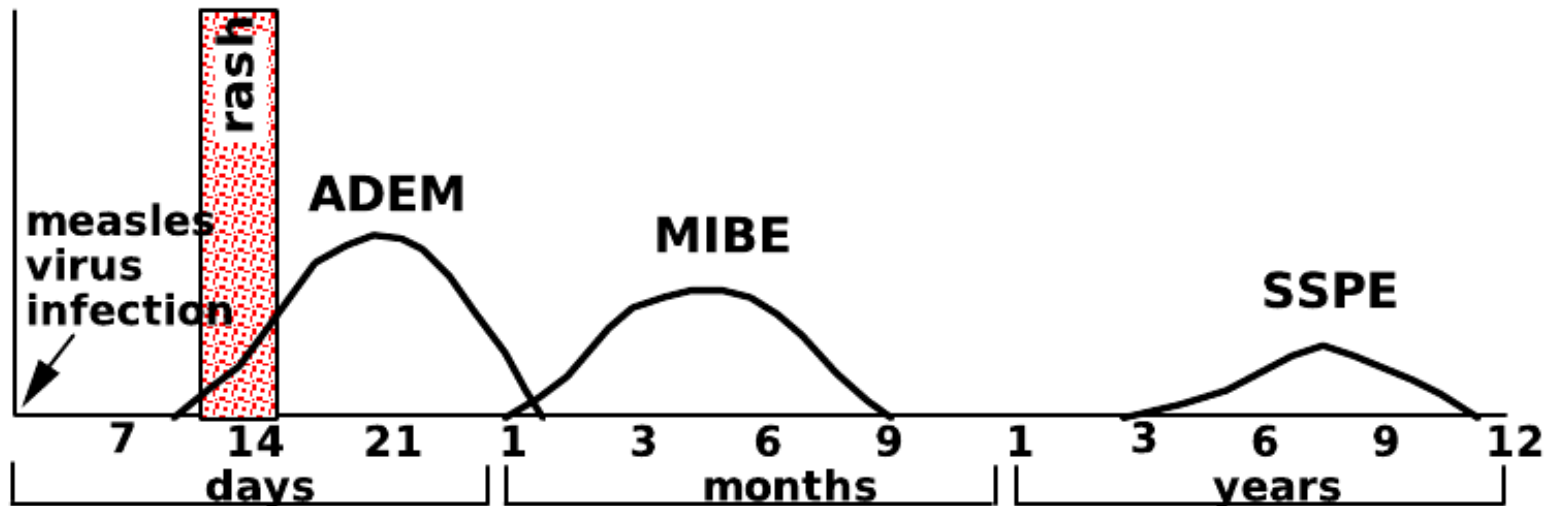
Severe combined immunodeficiency syndrome

Εγκεφαλίτιδα με έγκλειστα ΜΙΒΕ*

- Ο ιός πολλαπλασιάζεται ανεξέλεγκτα στο ΚΝΣ όταν ανεπαρκεί ή απουσιάζει η κυτταρική ανοσιακή απάντηση
- Συνυπάρχει με πνευμονία
- Υψηλή θνητότητα
- Ανίχνευση ιού ή RNA στον εγκεφαλικό ιστό

*MIBE Measles inclusion body encephalitis

Neurological Diseases Associated with Measles

Acute disseminated
encephalomyelitis

Measles inclusion body
encephalomyelitis

Subacute sclerosing
panencephalitis

Occurs in immune compromised hosts
Vaccine or wild type viruses
Virus demonstrable in CNS

Ίλαρά στους ενήλικες

Γενικά βαρύτερη κλινική πορεία

- Μικροβιακή επιλοίμωξη αναπνευστικού 30%
- Μέση ωτίτις 29%
- Βαριά πνευμονία 3%
- Ιγμορίτις 25%

Κύηση

Δεν αναφέρονται συγγενείς λοιμώξεις

Αυτόματη έκτρωση και πρόωρος τοκετός

Συχνές οι επιπλοκές από το αναπνευστικό

Ιλαρά - ανοσιακή απάντηση

Χυμική

- **Αντι-H αντισώματα**
Εμποδίζουν την προσκόλληση του ιού στους υποδοχείς
- **Αντι-F αντισώματα**
Απαραίτητα για την περιστολή της λοίμωξης
- Παραμένουν ισόβια στη φυσική λοίμωξη
- Άτομα με αγαμσφαιριναιμία αναρρώνουν κανονικά

Κυτταρική

- Ενεργοποίηση CD8 και CD4 T-λ για περιορισμό της λοίμωξης
- Προστασία από αναμόλυνση
- Αλληλεπίδραση κυτταρικής ανοσίας και κυττοκινών
- Καταστολή της κυτταρικής ανοσίας στην ανάρρωση
- Άτομα με διαταραχές της κυτταρικής ανοσίας δεν εκριζώνουν τον ιό

Ιλαρά - εργαστηριακή διάγνωση

Λόγοι εργαστηριακού ελέγχου

- Έλλειψη εμπειρίας κλινικών
- Περιπτώσεις με άτυπες εκδηλώσεις ιλαράς
- Ανεξήγητη εγκεφαλίτιδα ή πνευμονία σε ανοσοκαταστολή
- Επιδημιολογική επιτήρηση

Διαγνωστικές δοκιμασίες

- Ανίχνευση αντισωμάτων *
- Ανίχνευση RNA
- Ανίχνευση του ιού ή των αντιγόνων του στις εκκρίσεις ή τους ιστούς

* στον ορό, σίελο, σταγόνα αίματος σε απορροφητικό χαρτί

Ίλαρά - έλεγχος ανοσίας

Κλασικές τεχνικές

Αντισώματα έναντι
επιφανειακών γλυκοπρωτεϊνών

- **NT Εξουδετερωτική**
Μέθοδος αναφοράς για τον
προσδιορισμό της ανοσίας
- **HI Αναστολή αιμοσυγκόλλησης**
Καλή συσχέτιση με NT
Προστατευτικός τίτλος >10
μονάδες

IgG ELISA

- Απλή, ταχεία, αξιόπιστη
- Έχει αντικαταστήσει τις
κλασικές στα Κλινικά
Εργαστήρια

Ίλαρά - Διάγνωση πρόσφατης λοίμωξης

Με ένα δείγμα ορού

- IgM ELISA
Θετική : έως 4 εβδομάδες μετά την εμφάνιση του εξανθήματος
- Εμμεση ή μ-capture τεχνική
- Αντισώματα έναντι NP
- Ανασυνδυασμένα αντιδραστήρια (↑ ευαισθησία και ειδικότητα)

Με δύο δείγματα ορού

- IgG ELISA
- Κλασικές τεχνικές*
- Οροί οξείας φάσης -ανάρρωσης
- Εξετάζονται ταυτόχρονα
- Ελέγχεται η ορομετατροπή

*σπάνια στα Κλινικά Εργαστήρια

ELISA - προβλήματα

Ψευδώς (-) αποτελέσματα

- Αρχή νόσου
Λήψη δείγματος τις πρώτες
ημέρες του εξανθήματος
- Εμμεση IgM ELISA
Ανεπαρκής προσρόφηση της
ειδικής IgG προαναλυτικά

Ψευδώς (+) αποτελέσματα

- Παρουσία RF
Κυρίως έμμεση IgM τεχνική
- Διασταυρούμενη αντίδραση
Parvo B19, Rubella
- Παροδική IgM
Ανοσα άτομα σε στενή
επαφή με πρόσφατο κρούσμα

ELISA - Προβλήματα

Χαμηλός επιπολασμός
νόσου

Χαμηλή θετική και αρνητική
προγνωστική αξία
της διαγνωστικής ELISA

Επιπολασμός	50%	
Ευαισθησία	90%	→ PPV 99%
Ειδικότητα	99%	

Επιπολασμός	1%	
Ευαισθησία	90%	→ PPV 48%
Ειδικότητα	99%	

Ίλαρά - Άμεση διάγνωση

□ Κυτταρολογική

Γιγαντοκύτταρα

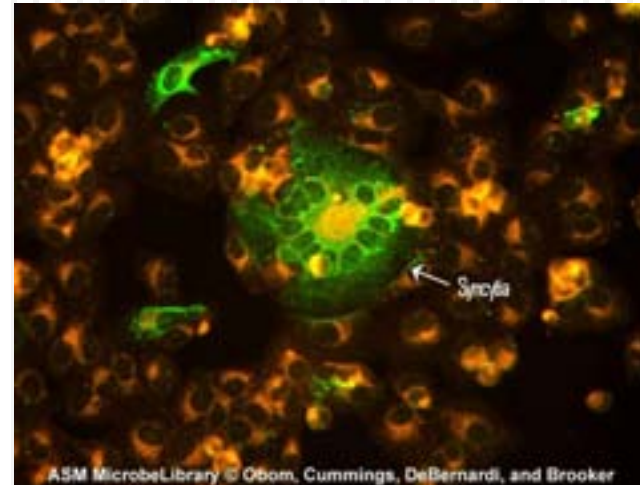
Κυτταρικά έγκλειστα

Δείγματα από ιστούς
εκκρίματα αναπνευστικού

□ Άνοσοφθορισμός

Μονοκλωνικά αντισώματα

έναντι της νουκλεοπρωτεΐνης

Ίλαρά - ΚΥΤΤΑΡΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Δείγμα

2-4 ημέρες πριν το εξάνθημα
και περίπου 4 ημέρες μετά

- Αναπνευστικό, αίμα
2-3 ημέρες από το εξάνθημα
- Ούρα
4-7 ημέρες από το εξάνθημα

Κυτταρική σειρά

- B95α (λεμφοβλαστοειδής)

- CPE
2-15 ημέρες
Συγκύτια
Εγκλειστα

Ίλαρά - Μοριακές τεχνικές (RT-PCR)

Διάγνωση

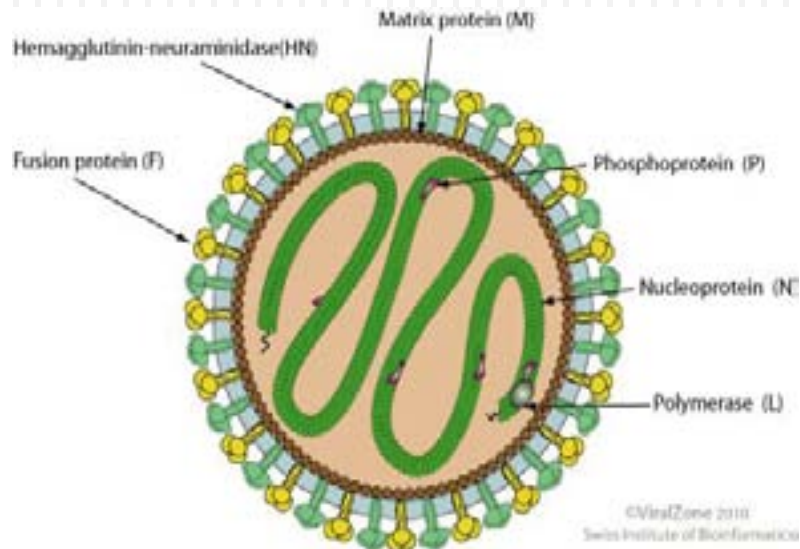
Σε ανοσοκαταστολή και σε ειδικές καταστάσεις

- Γιγαντοκυτταρική πνευμονία
- Εγκεφαλίτιδα με έγκλειστα
- Υποξεία σκληρυντική πανεγκεφαλίτιδα

Επιδημιολογική επιτήρηση

- Διάκριση στελεχών άγριου ιού και ιού εμβολίου
- Ανίχνευση της πηγής της λοίμωξης (γονότυποι)
- Δείγματα για RT-PCR
Κύτταρα από καλλιέργεια
Ρινικό, ούρα, αίμα, σίελος

Ιός παρωτίτιδας- Δομή

- 1 ορολογικός τύπος
- Αντιγόνο V = HN+F
- Αντιγόνο S = Κυρίως NP

- Βίριο πλειόμορφο
- Διάμετρος 100-300nm
- HN → Αιμοσυγκολλητίνη
Νευραμινιδάση
- F → Σύντηξης
- M → Ωρίμανση και
συνάθροιση βιρίων
- NP, P, L → Πολ/μός RNA

Παρωτίτιδα - Επιδημιολογία

Πριν από το εμβόλιο

- Μεγαλύτερη επίπτωση
Ιανουάριος - Μάρτιος
- Επιδημίες κάθε 2-5 χρόνια
- Ηλικία προσβολής 5-9 ετών
- Ανοσία ενηλίκων 80-90%

Μετά το εμβόλιο

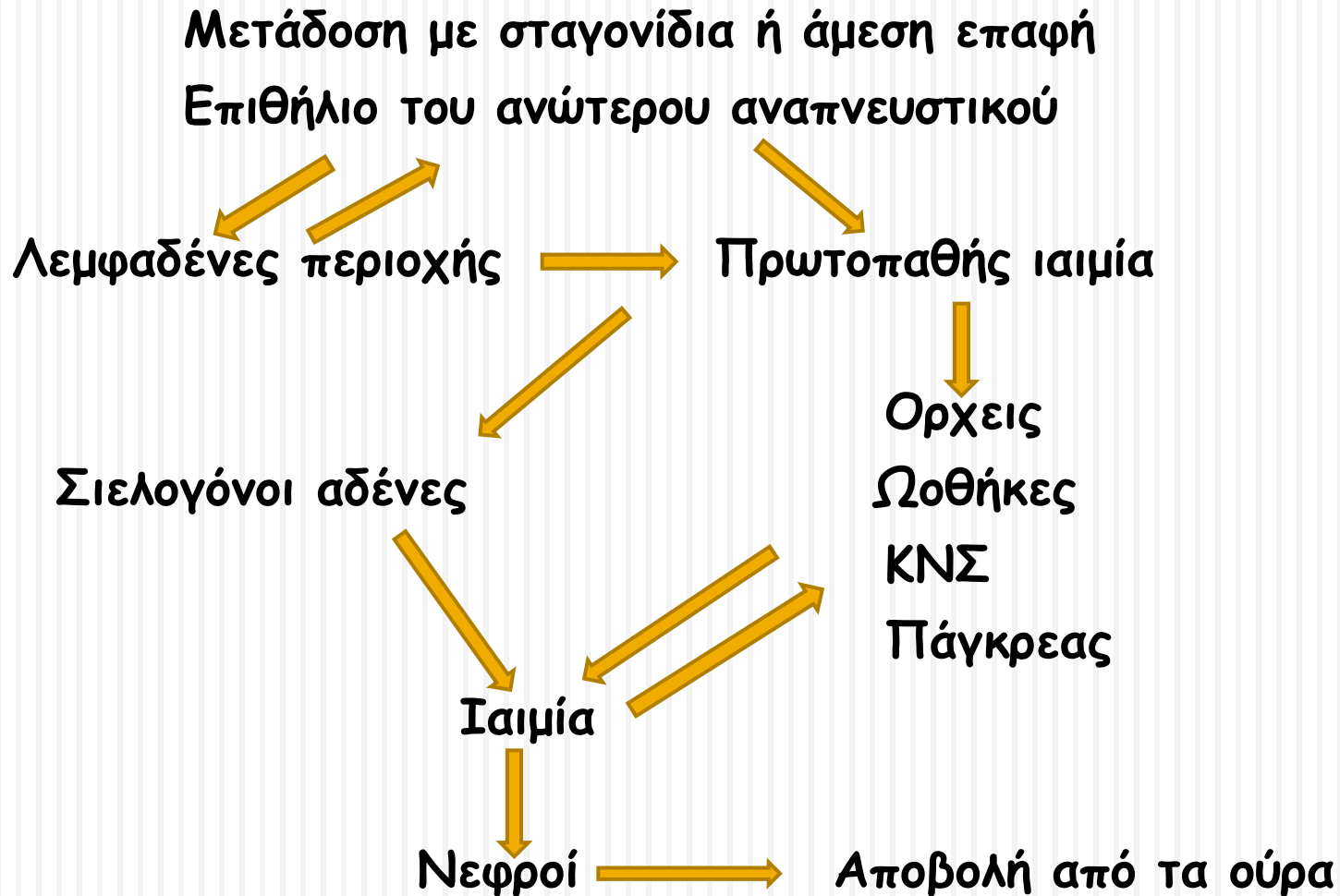
- Δεν έχει σαφή εποχιακή κατανομή
- ↓ της επίπτωσης > 99%
- Ηλικία προσβολής > 15 ετών
- Ανοσία εξαρτώμενη από το βαθμό εμβολιασμού

Παρωτίτιδα- Παθογένεια (1)

- Μετάδοση με σταγονίδια ή άμεση επαφή
- Αρχικός πολ/μός στο επιθήλιο του ανώτερου αναπνευστικού
- Διασπορά στους λεμφαδένες της περιοχής
Πολλαπλασιασμός → πρωτοπαθής ιαιμία
- Συστηματική λοίμωξη και προσβολή άλλων οργάνων
(ΚΝΣ, όρχεις, επιδιδυμίδες, ωοθήκες, πάγκρεας)
- Δευτεροπαθής ιαιμία → διασπορά σε όργανα στόχους

Τόσο η πρωτοπαθής όσο και η δευτεροπαθής ιαιμία μπορεί να οδηγήσουν σε προσβολή οργάνων εκτός των σιαλογόνων αδένων

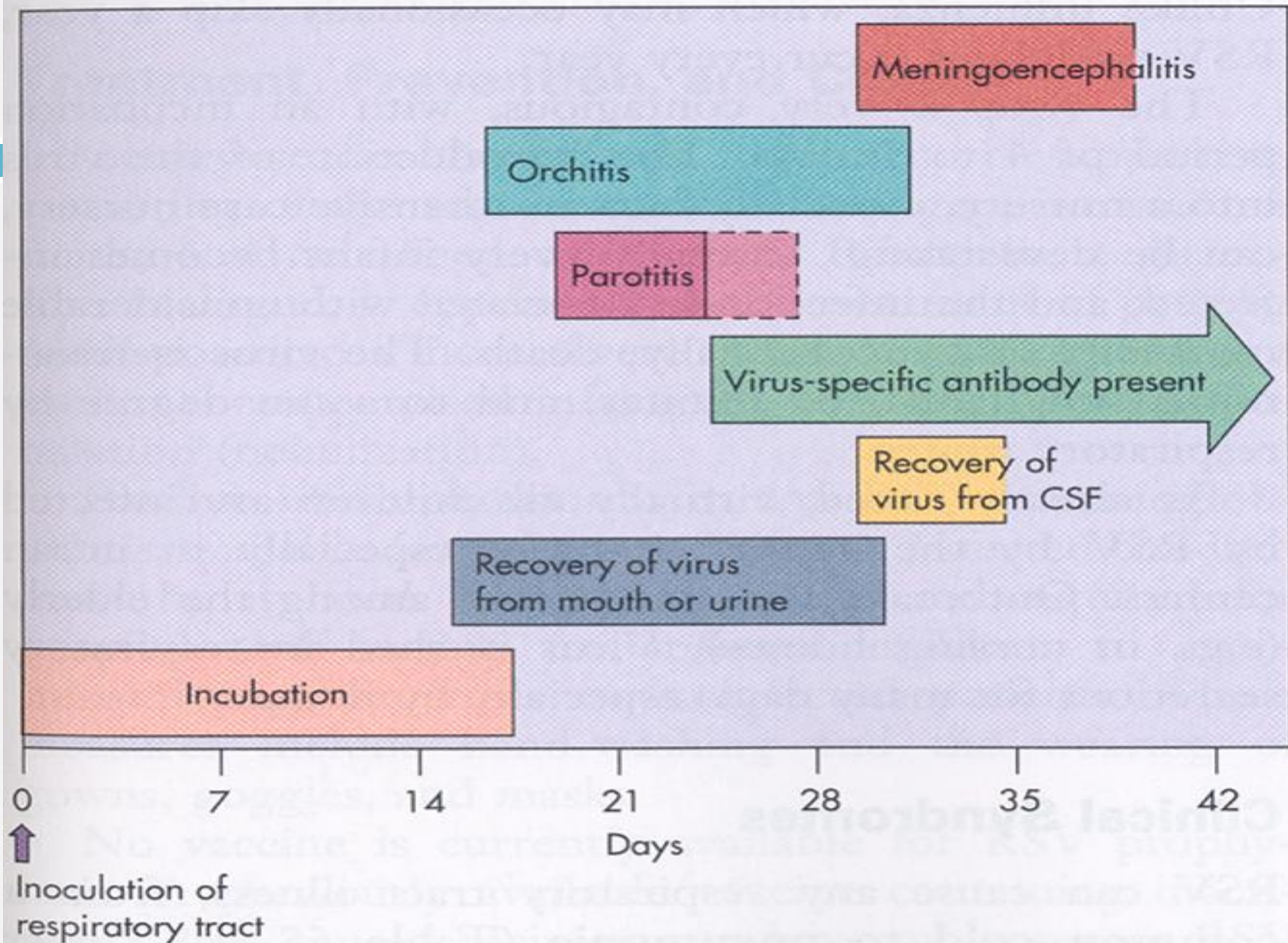
Παρωτίτιδα - Παθογένεια

Παρωτίτιδα - Παθογένεια (2)

- Η φλεγμονώδης απάντηση είναι υπεύθυνη για αρκετά συμπτώματα
- Η συμβολή της κυτταρικής ανοσίας ουσιώδης για την ίαση
- Οι αλλοιώσεις στα όργανα είναι μη ειδικές
- Μολύνονται τα επιθηλιακά κύτταρα του παρωτιδικού πόρου →
→ διάχυτο οίδημα, φλεγμονώδης αντίδραση και παρουσία μ/φ και πολυμορφοπυρήνων στον συνδετικό ιστό και τον παρωτιδικό πόρο
→ καταστροφή κυττάρων και απόφραξη
- Παρόμοιες αλλά πιο έντονες αντιδράσεις σε όρχεις και πάγκρεας
- Στο ΚΝΣ(εγκεφαλίτις) οι αλλοιώσεις είναι συνδυασμός της κυτταροπαθογόνου δράσης του ιού και της ανοσικής απάντησης

Παρωτίτιδα - Μετάδοση

- Αερογενής με σταγονίδια
- Νοσεί το 85% των ευαίσθητων ατόμων
- Ο άνθρωπος είναι ο μόνος ξενιστής

- Μετάδοση 7 ημέρες πριν έως 9 ημέρες μετά τη παρωτιδική διόγκωση
- Μεταδίδουν και τα άτομα με υποκλινική νόσο

Παρωτίτιδα - Κλινική εικόνα

- Επώαση 16-18 ημέρες
- Υποκλινική νόσηση σε ποσοστό 30%
- Πρόδρομα συμπτώματα - μη ειδικά, 1-2 ημέρες
Πυρετός, ανορεξία, αδιαθεσία, κεφαλαλγία
- Επώδυνη διόγκωση της παρωτίδας αρχικά ετερόπλευρη
- Ακολουθεί η διόγκωση της άλλης, εντός ημερών
- Συμμετοχή των άλλων σιελογόνων 10%
- Η διόγκωση αρχίζει να υποχωρεί σε 1 εβδομάδα
- Ταχεία ανάρρωση αν δεν υπάρξουν επιπλοκές

Παρωτίτιδα - Επιπλοκές

Μερικές θεωρούνται συστηματικές εκδηλώσεις της νόσου

ΚΝΣ	Συμμετοχή χωρίς κλινικές εκδηλώσεις Άσηπτη μηνιγγίτιδα Εγκεφαλίτιδα	50% 1-10 % 1/6000 περιστατικά
Αδένες	Ορχίτιδα - Επιδιδυμίτιδα Μαστίτιδα - Ωοφορίτιδα Παγκρεατίτιδα Θυρεοειδίτιδα (σπάνια)	(25%) (5%)
Άλλες	Μεταναστευτική αρθρίτιδα Ηλεκτροκαρδιογραφικές μεταβολές Προβλήματα νεφρών (ήπια)	(5-15%)

Παρωτίτιδα - ΚΝΣ

Μηνιγγίτιδα

- 1-10% των ασθενών με διόγκωση παρωτίδων
- ΕΝΥ
Εικόνα ιογενούς μηνιγγίτιδας
- Πρόγνωση
Πολύ καλή με ανάρρωση χωρίς συνέπειες

Εγκεφαλίτιδα

- 1/6000 -1/400 περιπτώσεις
- Πρώιμη: καταστροφή νευρώνων
- Οψιμη: μεταλοιμώδης
- Εικόνα μη εντοπισμένης εγκεφαλίτιδας με ↑ πυρετό
- Θνητότητα 1,4%
- Υπολειπόμενες βλάβες

Παρωτίτιδα - ανοσιακή απάντηση

- **IgM αντι-NP**

Παραμένουν 2-6 μήνες

- **CF- αντισώματα**

Αρχικά : αντι-S (NP)

Στην έναρξη της νόσου

Παραμένουν για μήνες

Αργότερα : αντι-V (HN)

Παραμένουν για χρόνια

- **Εξουδετερωτικά**

Εναντι των γλυκοπρωτεϊνών
HN και F του ελύτρου

Εμφανίζονται στην ανάρρωση

Παραμένουν για χρόνια

Παρωτίτιδα - εργαστηριακή διάγνωση

Μη ειδική

- Απουσία παρωτιδικής διόγκωσης
- Υποτροπιάζουσα νόσος
- Εξωπαρωτιδική εντόπιση
- Τεκμηρίωση λοίμωξης

- Ηπια λευκοπενία
- ↑ λευκά στις επιπλοκές
- Αυξημένη αμυλάση ορού

Μέθοδοι ειδικής διάγνωσης

- Ανίχνευση αντισωμάτων
- Ανίχνευση αντιγόνων
- Απομόνωση του ιού
- Ανίχνευση του ιικού RNA

Παρωτίτιδα

διάγνωση πρόσφατης λοίμωξης

Ένα δείγμα ορού

- **Ειδική IgM ELISA**
Σε 3-4 ημέρες από την εμφάνιση των συμπτωμάτων
Παραμένει 8-12 εβδομάδες
- **CF**
↑ τίτλος αντι-S αντισωμάτων

2 δείγματα ορού

- 4πλασιασμός τίτλου IgG ή τίτλου ολικών αντισωμάτων IgG ELISA - Κλασικές τεχνικές
  - Τα δείγματα απέχουν 2 εβδομάδες τουλάχιστον
- Διασταυρούμενες αντιδράσεις

Παρωτίτιδα ελεγχος ανοσίας

- IgG ELISA

Καλή συσχέτιση με NT

Αντικατέστησε τις κλασικές

- Εναλλακτικά
Ανοσοφθορισμός

Προστατευτικά abs
έναντι HN πρωτεΐνης

Παρωτίτιδα - άμεση διάγνωση

□ Καλλιέργεια

Σίελος → 1 εβδομάδα πριν και 1
μετά την έναρξη της νόσου

Αίμα → σπάνια απομονώνεται

Ούρα → ως 2 εβδομάδες μετά

ΕΝΥ → στη μηνιγγίτιδα

CPE και επιβεβαιωτικές δοκιμασίες

□ Ανοσοφθορισμός

Ανίχνευση αντιγόνου

Φαρυγγικά επιχρίσματα

□ Μοριακές τεχνικές

Nested RT PCR (SH)

Διαγνωστικά στο ΕΝΥ

Ταυτοποίηση ιού από κ/α

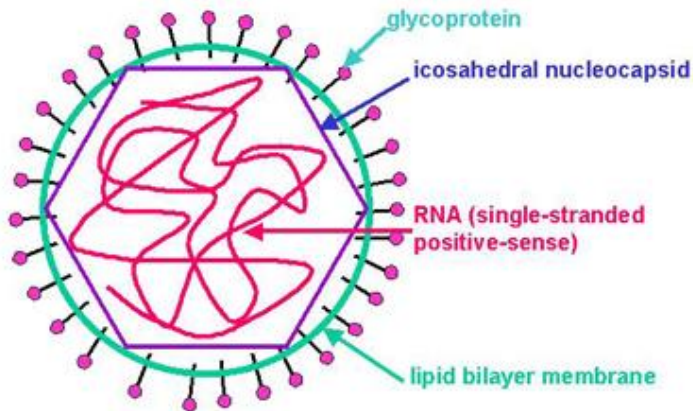
Real-time RT PCR (M)

Ποσοτική ανίχνευση

Σε εξειδικευμένα Εργαστήρια

Ιός ερυθράς- Δομή

RUBELLA VIRUS

- Μέγεθος 60-70nm
- 10.000 νουκλεοτίδια

Δομικές πρωτεΐνες

- Γλυκοπρωτεΐνες ελύτρου E1, E2
- C πρωτεΐνη καψιδίου Αντιγόνα για HI και CF
- 7-10 γονότυποι με ελάχιστες ορολογικές διαφορές

Ερυθρά - Επιδημιολογία

Πριν το εμβόλιο Αναπτυσσόμενος κόσμος

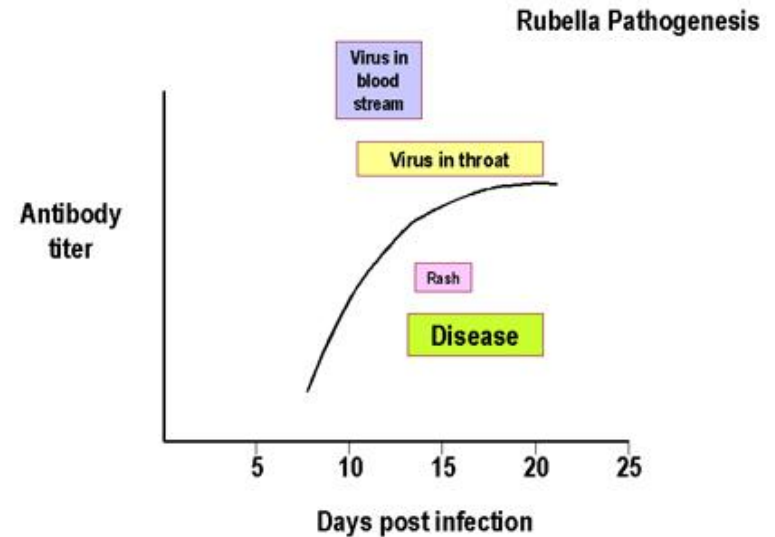
- Προσβολή παιδιών 5-9 ετών
- Μικρές επιδημίες κάθε 6-9 χρόνια και μεγάλες κάθε 30
- 80-90% ανοσία στον γενικό πληθυσμό
- Ενδημική σε πολλές χώρες με > 100.000 κρούσματα συγγενούς ερυθράς/έτος

Χώρες με υποχρεωτική εφαρμογή εμβολιασμού

- Προσβάλλονται μεγαλύτερες ηλικίες
- Περιορισμένες επιδημίες σε οροαρνητικά άτομα σε συνθήκες στενής επαφής

Ερυθρά - Παθογένεια

- Επώαση 18 ημέρες (12-23)
- Προσβολή ανώτερου αναπνευστικού
- Διασπορά στους λεμφαδένες τοπικά (συμπίπτει με λεμφαδενοπάθεια)
  - Απέκκριση από το ρινοφάρυγγα
  - Ανίχνευση στο αίμα
- Ιαιμία
  - Διασπορά του ιού στους ιστούς και το δέρμα → εξάνθημα
- Ανάπτυξη ειδικής ανοσολογικής απάντησης → εξαφάνιση ιού από την κυκλοφορία

Ερυθρά - Μετάδοση

- Αερογενής με σταγονίδια από τις εκκρίσεις του αναπνευστικού
- 10 ημέρες πριν έως 15 ημέρες μετά το εξάνθημα
- Ατομα με υποκλινική νόσο μεταδίδουν τον ιό
- Νεογνά με συγγενή λοίμωξη αποβάλλουν μεγάλες ποσότητες ιού από τις εκκρίσεις και για μεγάλο χρονικό διάστημα
- Οι εμβολιασμένοι δεν μεταδίδουν

Ερυθρά - Κλινική εικόνα

- Ασυμπτωματικές μορφές (>50%)
- Πρόδρομα συμπτώματα (ενήλικες)
Αδιαθεσία, πυρετός, ανορεξία
- Λεμφαδενοπάθεια : οπίσθιοι τραχηλικοί, οπισθωτιαίοι, υπινιακοί
- Εξανθήμα : πρόσωπο → κορμός - κηλιδοβλατιδώδες
Διάρκεια 3-5 ημέρες
Ήπια καταρροή, επιπεφυκίτιδα
- Ενάνθημα : πετέχειες στη μαλακή υπερώα
- Πυρετός : ήπιος, 1^η ημέρα εξανθήματος

Η λεμφαδενοπάθεια διαρκεί έως και εβδομάδες

Ερυθρά - Επιπλοκές

Επιπλοκή	Κλινική εικόνα
Αρθρίτις ή αρθραλγία	Συχνότερη στις γυναίκες(δάκτυλα, καρποί, γόνατα) Ταυτόχρονα ή λίγο μετά το εξάνθημα Διάρκεια 1 μήνας - σπάνια χρόνια Παθογένεια αδιεκρίνιστη - ανοσοσυμλέγματα ?
Αιμορραγικές εκδηλώσεις	Συχνότερες στα παιδιά - 1/3000 περιπτώσεις Θρομβοκυτταροπενία σε συνδυασμό με αγγειακή βλάβη Διάρκεια από εβδομάδες έως μήνες
Μεταλοιμώδης εγκεφαλοπάθεια	Συχνότερη στους ενήλικες - 1/5000 περιπτώσεις 7-10 ημέρες από το εξάνθημα - θνητότητα >20% Οι επιζώντες χωρίς υπολειπόμενες βλάβες

Ερυθρά - Συγγενής λοίμωξη

Συχνότητα

- Χρήση εμβολίου
- Αριθμός ευαίσθητων ατόμων
- Κυκλοφορία του ιού στην κοινότητα

Εκβαση

- Θάνατος εμβρύου
- Πρόωρος τοκετός
- Νεογνό με συγγενείς διαμαρτίες στη γέννηση ή αργότερα

Ερυθρά - Συγγενής λοίμωξη

Χρόνια νόσος με εξελικτική πορεία

- **Σημαντικός παράγοντας βαρύτητας: Η ηλικία κύησης**

1η-12η εβδομάδα	90%	Βαριές βλάβες (οργανογένεση)
12η-20η εβδομάδα	50%	Απώτερες στο 1/3 των εμβρύων.
>20η εβδομάδα		Ασυμπτωματικές λοιμώξεις
- **Μηχανισμός βλάβης**

Επιβράδυνση κυτταρικής διαίρεσης	Επίνοσες γυναίκες
Ιστική νέκρωση.	5-20%

Συγγενής ερυθρά-Κλινικές εκδηλώσεις

□ Παροδικές

Υποστρέφουν

Ηπατίτις

Ανοσοσυμπλέγματα

Θρομβοπενία

Ικτερος

□ Μόνιμες

Γέννηση

1ος χρόνος

Καρδιακές

Οφθαλμικές

Κύφωση-ΚΝΣ

Βλάβες

οργανογένεσης

□ Απώτερες

Παιδιά - Έφηβοι

Προοδευτική πορεία

Σ.διαβήτης

Ενδοκρινοπάθειες

Πανεγκεφαλίτις

Ιστική καταστροφή

Αγγειακή βλάβη

Αυτοανοσία (:)

Συγγενής ερυθρά-Πορεία νόσου

- **Γέννηση** Τα 2/3 από τα νεογνά είναι ασυμπτωματικά
- **5ετία** Καρδιοπάθεια - Οφθαλμική νόσος
Κώφωση - Καθυστέρηση ανάπτυξης
- **Μακροχρόνια**

Νοητική καθυστέρηση	(25%)
Διαταραχές συμπεριφοράς	(20%)
Νευρολογικές βλάβες	(12%)
Σ.Διαβήτης	(15%)
Αυτισμός	(5%)

Συχνότερη βλάβη : Κώφωση στα 2/3 των πασχόντων

Ερυθρά - Διάγνωση

Μέθοδοι

- Ορολογικές δοκιμασίες
- Μοριακές τεχνικές
- Κυτταροκαλλιέργεια

Δείγμα

- Ορός αίματος
Σίελος
Κηλίδα αίματος σε χαρτί
- Φαρυγγικά επιχρίσματα
Ρινοφαρυγγικά εκπλύματα
Ούρα
Ιστοί

Ερυθρά - Ορολογική διάγνωση

Πρόσφατη λοίμωξη

- Ένα δείγμα ορού
  - μ-capture ELISA
  - έμμεση IgM ELISA
- Ορομετετροπή -2 δείγματα
  - IgG ELISA
  - Τα δείγματα απέχουν χρονικά 2-3 εβδομάδες
- Διασταυρούμενες (Parvo)
- Avidity test

Ελεγχος ανοσίας

- Ένα δείγμα ορού
  - IgG ELISA
  - Latex συγκόλληση
  - Αναστολή αιμοσυγκόλλησης

Ερυθρά - Άμεση διάγνωση

Καλλιέργεια ιού

- Διάγνωση επίκτητης και συγγενούς λοίμωξης
- Τελική ταυτοποίηση ιού με IFA ή RT-PCR
- Χρονοβόρος και ακριβή
- Αντικατάσταση με τις μοριακές τεχνικές

Μοριακές τεχνικές

- Άμεση ανίχνευση του ιού στο δείγμα ή επιβεβαίωση ορολογικών δοκιμασιών RT-PCR με μεγάλη ευαισθησία ανίχνευσης ή nested PCR (3-10 αντίγραφα RNA)
- Επιδημιολογική επιτήρηση "Άγριος" ή ιός εμβολίου

Ερυθρά - Έλεγχος εγκύου

IgG (+) IgM (-)	IgG (-) IGM (-)	IgG (-) ή (+) IgM (+)
Άτομο άνοσο	Άτομο επίνοσο	2 ^ο δείγμα Avidity test

Συγγενής ερυθρά - έλεγχος εμβρύου

6-8 εβδομάδες από τη
μητρική λοίμωξη

- Λοίμωξη 1^{ου} τριμήνου
- Επαναλοίμωξη εγκύου
- Ασαφή ορολογικά αποτελέσματα

- **RT-PCR**

Αμνιακό υγρό
Βιοψία χοριακής λάχνης
Ευσαιθησία 87-100%

- **Ορολογικός**

IgM στο αίμα του εμβρύου

- **Καλλιέργεια ιού**

Δύσκολη και χρονοβόρα

Συγγενής ερυθρά

Διάγνωση στο νεογνό

Βασίζεται σε κλινικά και εργαστηριακά κριτήρια

□ Ορολογική

Ανίχνευση ειδικής IgM στον ορό του νεογνού

Παραμονή ειδικής IgG μετά τον 6^ο - 9^ο μήνα

Απουσία ειδικής IgG αποκλείει τη διάγνωση

□ RT PCR

Ούρα, ρινοφαρυγγικό, σίελος

Συγγενής ερυθρά *

Χρόνος λήψης δείγματος

Διαγνωστική δοκιμασία	Θετικό αποτέλεσμα %	Θετικό αποτέλεσμα >90%	Αρνητικό αποτέλεσμα 50%
Απομόνωση ιού από φάρυγγα	Στην γέννηση Σχεδόν 100%	2 εβδομάδες μετά τη γέννηση	Ηλικία 3 μηνών
IgM - ELISA στον ορό	Στη γέννηση 80%	Ηλικία 1 μηνός	Ηλικία 6 μηνών
IgG - ELISA στον ορό	Προοδευτική ελάττωση της μητρικής ειδικής IgG Αύξηση της ειδικής IgG του βρέφους με συγγενή λοίμωξη Υψηλά ή αυξανόμενα επίπεδα μετά τον 1 ^ο χρόνο ζωής		

*λοίμωξη εμβρύου στο 1ο τρίμηνο

Διάγνωση ερυθράς - Χρόνος λήψης δείγματος

Διαγνωστική δοκιμασία	Θετικό αποτέλεσμα %	Θετικό αποτέλεσμα >90%	Αρνητικό αποτέλεσμα 50%
Απομόνωση ιού από φάρυγγα	1 ^η ημέρα εξανθήματος : 90%	2 ημέρες πριν το εξάνθημα	4 ημέρες μετά το εξάνθημα
Απομόνωση ιού Από αίμα	1 ^η ημέρα εξανθήματος: 50%	5 ημέρες πριν το εξάνθημα	1 ημέρα μετά το εξάνθημα
IgM- ELISA	1 ^η ημέρα εξανθήματος : 50%	5 ημέρες μετά το εξάνθημα	6 εβδομάδες μετά το εξάνθημα
IgG- ELISA	3 ^η ημέρα εξανθήματος : 50%	8 ημέρες μετά το εξάνθημα	Ισόβια θετικό

Εμβόλιο MMR

M easles

M umps

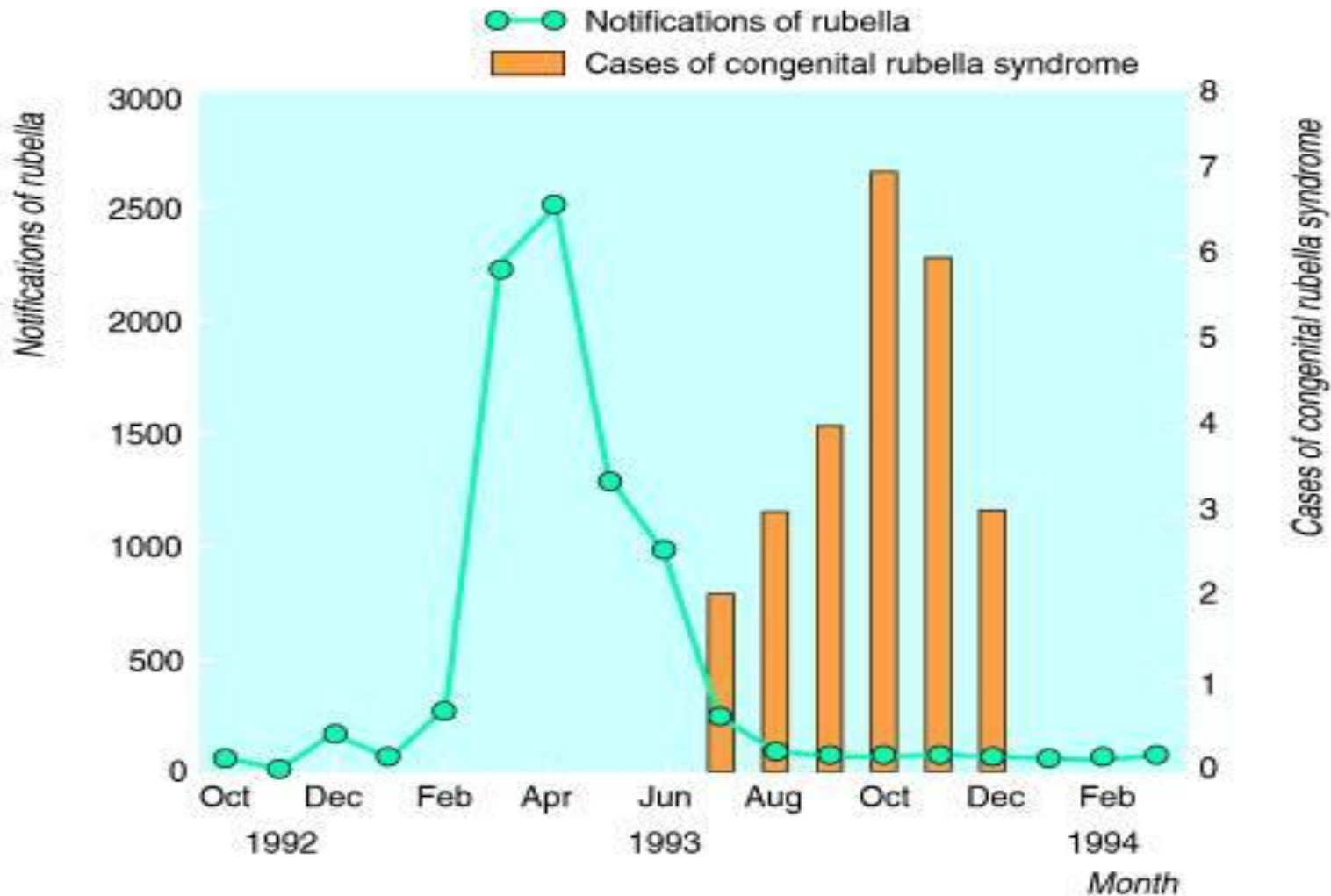
R ubella

- 1^η δόση 12-15 μηνών
- 2^η δόση 4-6 ετών

Κύριο αίτιο αποτυχίας

Η παράληψη της
δεύτερης δόσης

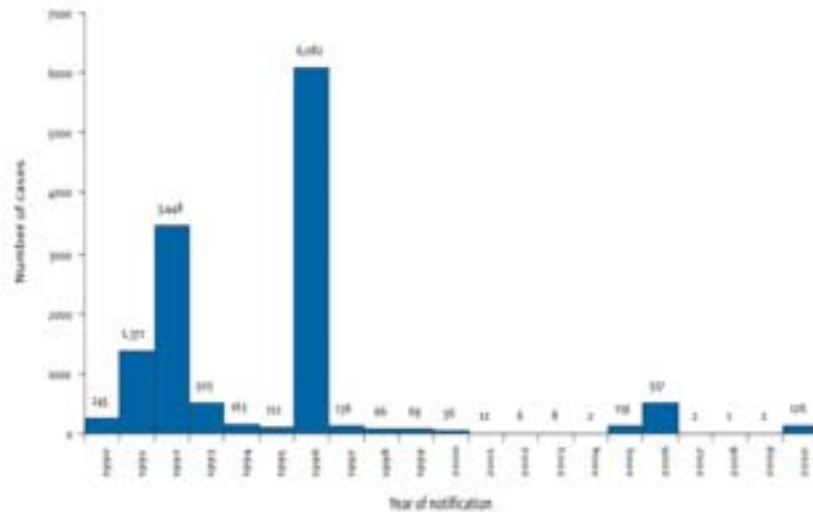
Συγγενής ερυθρά - Ελλάδα

Επιδημίες ιλαράς - Ελλάδα

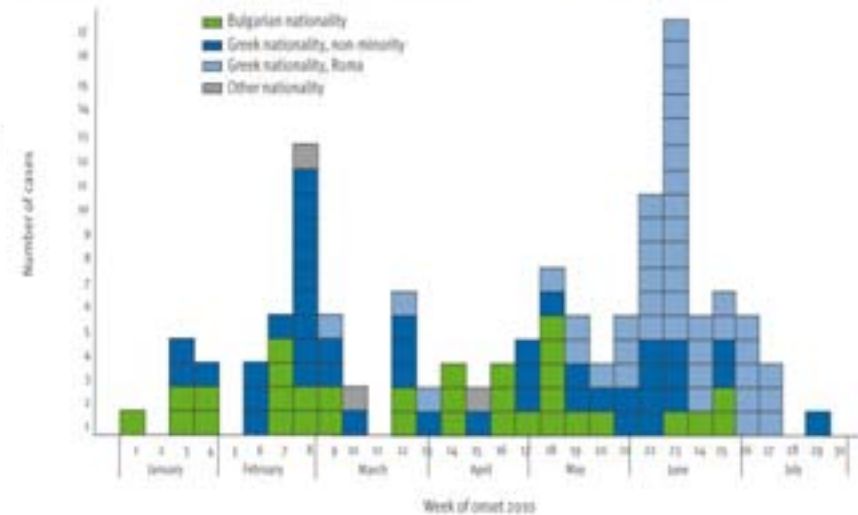
FIGURE 1

Reported measles cases by year of notification, Greece, 1 January 1990-25 July 2000

FIGURE 2

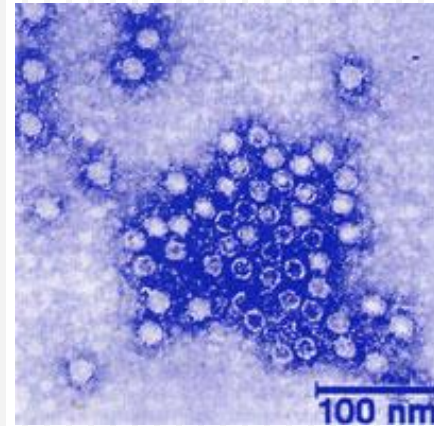
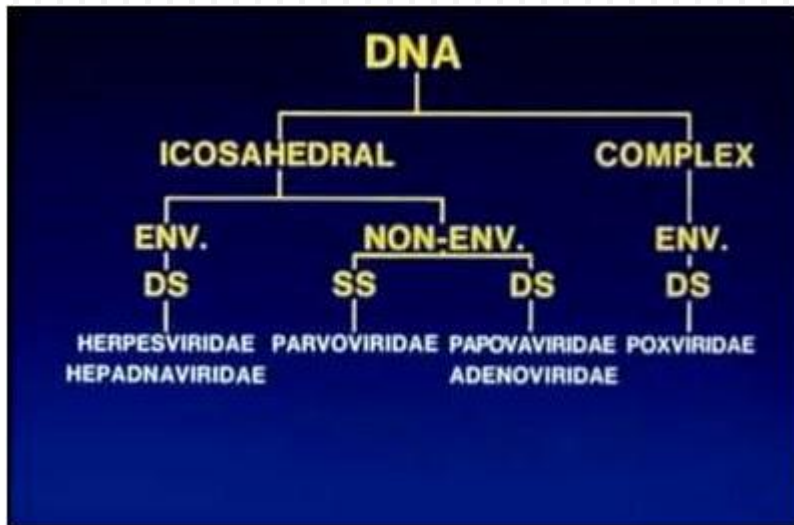
Reported measles cases by week of symptoms' onset and by population group, Greece, 1 January-25 July 2000 (n=122*)

* Date of onset of symptoms was known only for 122 cases.

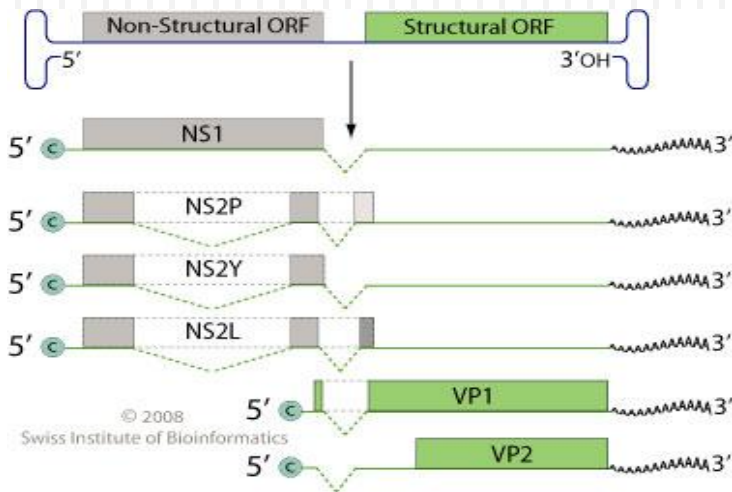

Parvo-ϊός B19

Μέγεθος 26nm

Parvo B19 - Δομή

- Μη δομική NS1 πρωτεΐνη
- Δομικές καψιδίου
  - VP1 4 % του καψιδίου
  - VP2 96% του καψιδίου

NS1 Πολλαπλασιασμός ιού
Επαγωγή απόπτωσης
Ενεργοποιεί IL-6

VP1 Εξωτερικά στο καψίδιο
Εξουδετερωτικά abs

VP2 Πρώιμη ανοσιακή απάντηση

- Ζυγονότυποι(συχνότερος ο 1)

Ραρνο Β19 - Επιδημιολογία

Επιπολασμός

- Παγκόσμια διασπορά
- Παιδιά 50% οροθετικά
  - Γυναίκες 50-60%
  - >50 ετών 90%
-
- Επίπτωση στους αιμοδότες
1/20.000 -1/50.000 μονάδες
1/3.000 στα pool

Τρόποι μετάδοσης

- Επιδημίες κάθε 3-5 χρόνια
  - Άνοιξη - καλοκαίρι
-
- Αναπνευστική οδός
  - Κάθετη μέσω του πλακούντα
  - Παρεντερικά με αίμα και παράγωγα ($>10^7$ geq/ml)

Parvo B19 - Τροπισμός

Υποδοχέας Αντιγόνο P

- Πρόδρομα κύτταρα ερυθράς σειράς - ερυθροβλάστες
- Μεγακαρυοκύτταρα
- Ενδοθηλιακά κύτταρα
- Εμβρυϊκό μυοκάρδιο

Συνυποδοχέας

Ιντεγκρίνες α5β1

- Πρόδρομα κύτταρα ερυθράς σειράς

Άτομα με συγγενή έλλειψη του αντιγόνου P δεν προσβάλλονται από τον parvovirus B19

Parvo B19 - Παθολογία

- Ο τροπισμός του ιού στα διάφορα όργανα και ιστούς εξαρτάται από τα κύτταρα που φέρουν τους υποδοχείς του
- Ο ιός είναι λυτικός για τα κύτταρα της ερυθράς σειράς και προτιμά τα κύτταρα με ταχύ πολλαπλασιασμό
- Στη φάση της αιμίας προσβάλλει το έμβρυο μέσω του πλακούντα

Η νόσος καθορίζεται από την καταστροφή των κυττάρων και την ακόλουθη ανοσιακή απάντηση στη λοίμωξη (διφασική πορεία)

- Λοίμωξη → καταστολή της παραγωγής της ερυθράς σειράς → αιμία → εξαφάνιση ΔΕΚ από την κυκλοφορία → πτώση της Hb
- Ανάπτυξη αντισωμάτων → περιορισμός αιμίας → σχηματισμός ανοσοσυμπλεγμάτων → εξάνθημα, αρθραλγίες

Parvo B19 - Κλινικές εκδηλώσεις

Εκδήλωση νόσου	Οξεία /χρόνια	Κατάσταση ατόμου
Λοιμώδες ερύθημα (5 ^η νόσος)	Οξεία	Υγιή παιδιά
Σύνδρομο πολυαρθροπάθειας	Οξεία /χρόνια	Υγιείς ενήλικες
Παροδική απλαστική κρίση	Οξεία	Ταχύς ρυθμός ερυθροποίησης
Επιμένουσα αναιμία	Χρόνια	Ανοσοανεπάρκεια Ανοσοκαταστολή
Εμβρυϊκός ύδρωπας Συγγενής αναιμία	Οξεία /χρόνια	Εμβρυο (<20 εβδομάδων)

Ραρνο Β19 - λοιμώδες ερύθημα

Φάση ιαιμίας

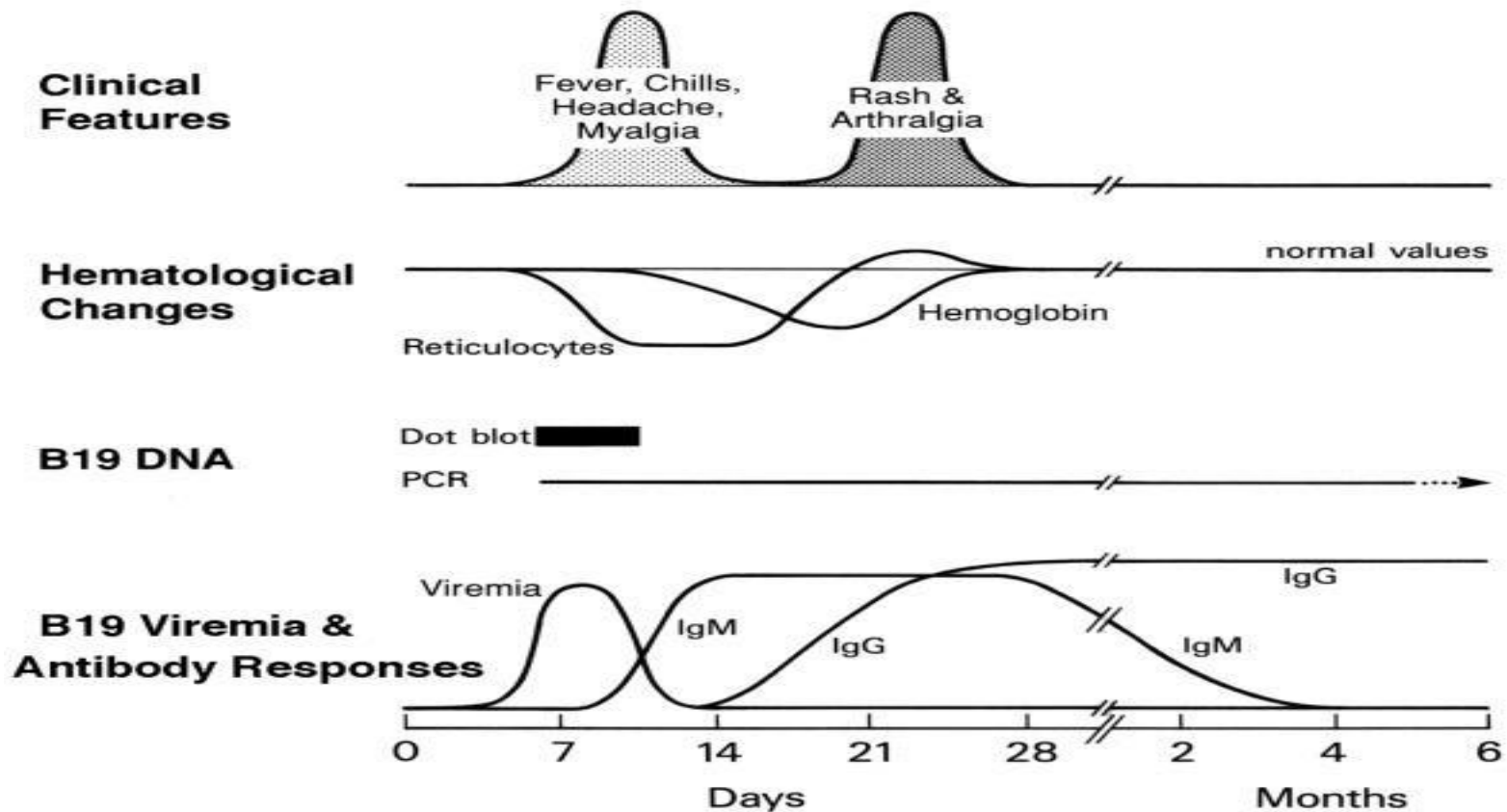
- Επώαση 6-10 ημέρες
- Μη ειδικά συμπτώματα
Πυρετός, καταρροή, ναυτία
- Σταματά η ερυθροποίηση
- Ιός στις εκκρίσεις

- Peak ιαιμίας 8^η -9^η ημέρα
(10^{10} - 10^{12} gc/ml)

Φάση εξανθήματος

- 17^η -18^η ημέρα
Εξάνθημα προσώπου
- Εξάνθημα κορμού-άκρων

Parvo B19 - λοίμωξη σε ανοσοεπαρκείς

Manual of Clinical Microbiology 9th edition 2007

Parvo B19 - Απλασία

Παροδική απλαστική κρίση TAC*

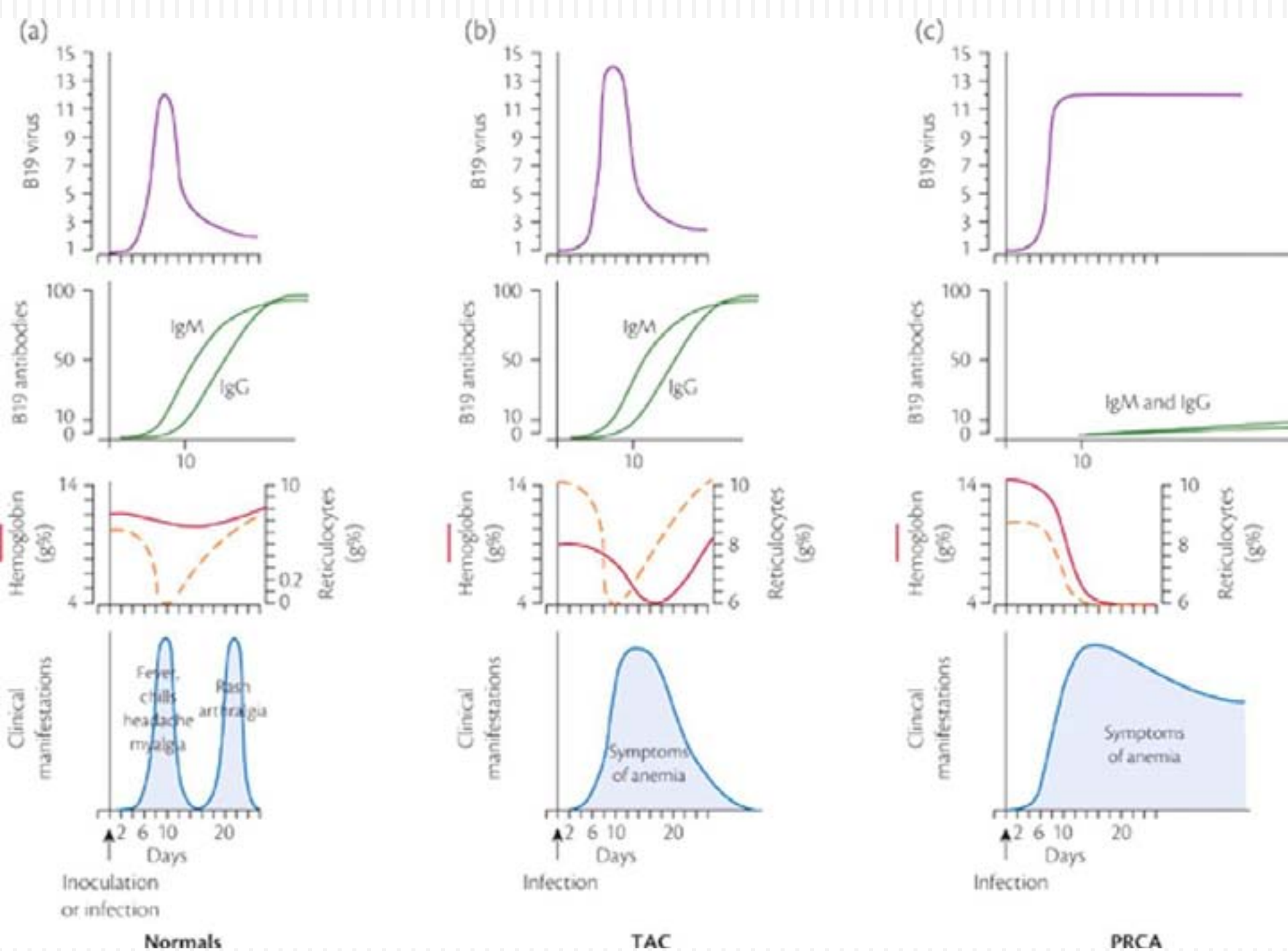
- Απουσία ΔΕΚ και προδρόμων κυττάρων στον μυελό
- Απότομη σοβαρή αναιμία
- Χρόνιο αιμολυτικό νόσημα
- Καταστάσεις stress
- Συχνή ιαιμία στην προσέλευση
- Ανοσία μετά την ανάρρωση

*TAC Transient aplastic crisis

Χρόνια λοίμωξη - απλασία PRCA*

- Επιμένουσα αναιμία
- ↓ επίπεδα ή απουσία abs
- Επιμένουσα ή διαλείπουσα ιαιμία
- Ανοσοανεπάρκεια
Συγγενής ή επίκτητη
- Ανοσοκαταστολή

*PRCA Pure red cell aplasia

Parvo B19 - Κύηση

- Αυτόματη αποβολή - Εμβρυϊκός ύδρωπας
- Προσβολή εμβρύου 6 εβδομάδες μετά τη μητρική λοίμωξη
- ↑ κίνδυνος αυτόματης αποβολής -20 πρώτες εβδομάδες 9%

- 10-15% του ύδρωπα (μη άνοσου)
Ταχεία αιμοποίηση + Ανώριμο ανοσοποιητικό
Κρίσιμη περίοδος 11^η - 23^η εβδομάδα(ηπατική αιμοποίηση)

- Διάγνωση
PCR στο αμνιακό υγρό, εμβρυϊκό αίμα, ιστούς
Ελεγχος της μητέρας για πρόσφατη λοίμωξη

Parvo B19 - ανοσιακή απάντηση

Ανοσοεπαρκείς

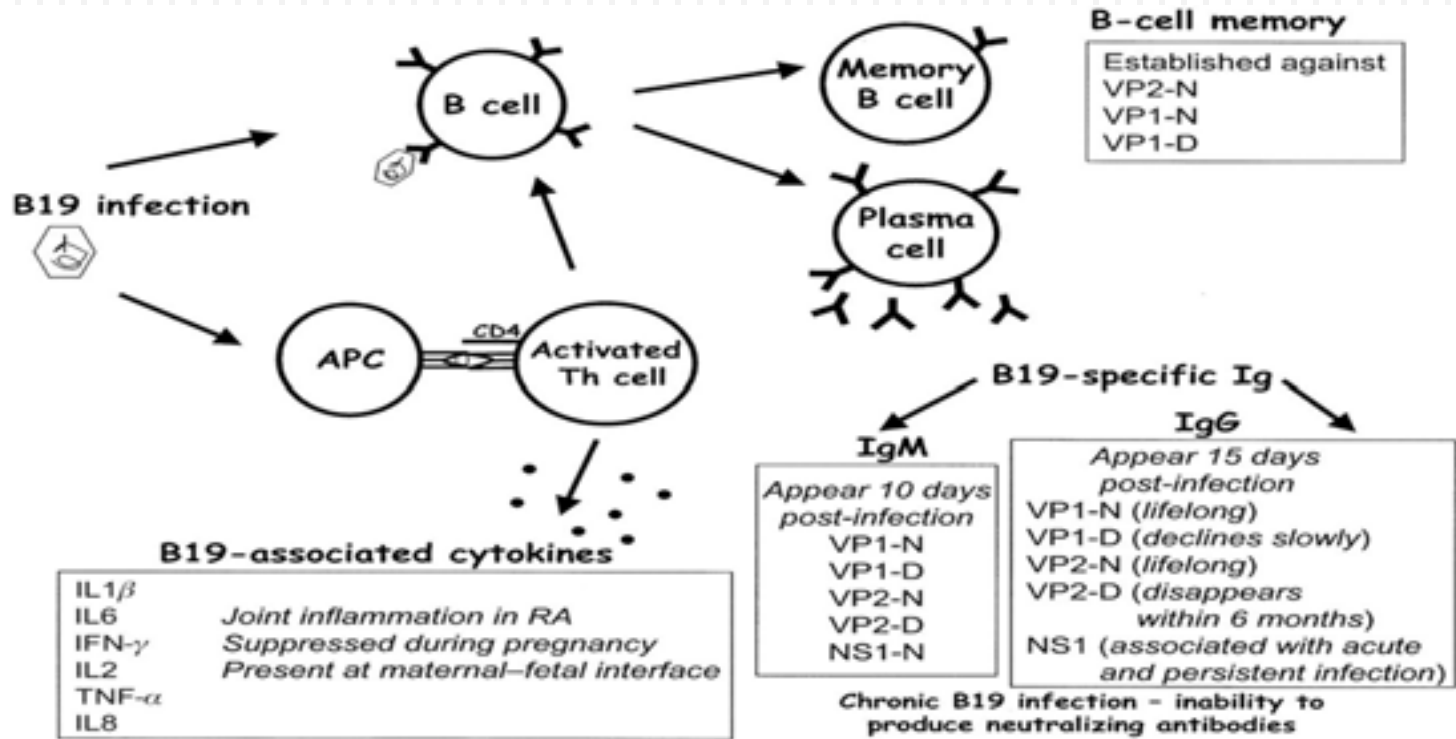
- IgM → 10^η -12^η ημέρα
Παραμονή για μήνες
- IgG → 2^η εβδομάδα
Ισόβια παραμονή

Πρώιμη απάντηση έναντι VP2
Ωριμη απάντηση έναντι VP1
Αντι-VP1 abs προστατευτικά

Ανοσοκατασταλμένοι

- Η αδυναμία παραγωγής εξουδετερωτικών αντισωμάτων είναι το αίτιο της χρόνιας απλασίας στην ανοσοκαταστολή
- Οροί ασθενών με PRCA
Παρουσία αντι-VP2 abs
Απουσία αντι-VP1 abs

Parvo B19 - ανοσιακή απάντηση

N=conformational (Διαμορφωμένα)

D=linear (Γραμμικά -μετουσιωμένη πρωτεΐνη)

Corcoran, J Med Microbiol 53(2004),459-75

Ραρνο Β19 - Ρόλος της ανοσίας

Χυμική

Σημαντική για τον έλεγχο της λοίμωξης

- Ανάρρωση με την εμφάνιση των αντισωμάτων
- Βελτίωση της PRCA με τη χορήγηση ανοσοσφαιρίνης

Κυτταρική

Έχει μελετηθεί λιγότερο

Η λοίμωξη από ραρνο Β19 επάγει έντονη CD8 και CD4 ανοσιακή απάντηση

Περιορισμός της λοίμωξης

Parvo B19 - Διάγνωση σε ανοσοεπαρκείς

Ελεγχος ανοσίας

□ IgG ELISA

Η χρήση ενός διαμορφωμένου (conformational) αντιγόνου καψιδίου είναι απαραίτητη για την ασφαλή διάγνωση

□ Εναλλακτικά

IFA (conformational VP1 ag)

Wb (VP1, VP2, NS1 ags)

Διάγνωση πρόσφατης λοίμωξης

□ μ-capture ELISA

Ευαισθησία >90%

EI Φάση εξανθήματος

TAC 3^η ημέρα νόσου

Παραμένει θετική 2-3 μήνες

□ Εναλλακτικά: IFA, Wb

□ Ορομετατροπή: σπάνια

□ Avidity test

Parvo B19 - Μοριακές τεχνικές

Δείγμα

- Μυελός οστών
- Αμνιακό υγρό-βιοψίες ιστών
- Αίμα, ορός

- **Ανοσοανεπάρκεια**
- **Ανοσοκαταστολή**
- **Έμβρυο ή νεογνό**
- **Οξεία φάση ΤΑC**

Μέθοδοι

- **Real-time PCR**
Ποσοτική, ταχεία
Ψ(+) αποτελέσματα

- **Εξασφάλιση γραμμικότητας για
μεγάλο εύρος ιικού φορτίου**

- **Εναλλακτικά**
Υβριδισμός DNA

Ραρο Β19

Αποτελέσματα διαγνωστικών εξετάσεων

Κλινική εικόνα	IgM	IgG	DNA υβριδισμός	PCR
Λοιμώδες ερύθημα	+++	++	-	+
Αρθροπάθεια	++	+	-	+
Απλαστική κρίση	+/-	+/-	++	++
Επιμένουσα αναιμία	+/-	+/-	++	++
Εμβρυϊκός ύδρωπας	+/-	+	+/-	++
Ανοσία	-	++	-	

Ευαισθησία DNA υβριδισμού 10^6 gc/ml
Ευαισθησία PCR 10^2 gc/ml